

2. Ципліцька О. О. Стратегічні напрями державної політики відновлення та реструктуризації промисловості на інноваційній основі. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*. 2022. Том 1. № 2. 62 с.

3. Цівкач С. Найважливішим у воєнний час є підтримка існуючого бізнесу. 2022. URL: <https://gmk.center/ua/interview/sergijcivkach-najvazhlivishim-u-voiennij-chas-ie-pidtrimkaisnujuchogobiznesu/?fbclid=IwAR0bRYb7jBRf6MidcAahO92mTJ18DJ3ub1I4S9zUXsrOVIX0fuCfa51B-Tc>.

УДК 658.152

*Шкода М. С., д.е.н., доцент
Романенко Ірина, магістр*

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Основним завданням венчурного капіталу є встановлення зв'язків між науково-дослідними інститутами, університетами та підприємствами, а також сприяння фінансуванню наукових досліджень і розробки прикладних програм. Венчурний капітал – це особливий вид фінансових інвестицій у високотехнологічну продукцію, і перспектива отримання величезних прибутків є дуже ризикованою. Повністю уникнути загрози втрати інвестованого капіталу у венчурне фінансування практично неможливо, оскільки інновації та ризик – дві взаємозалежні категорії: важко передбачити, які інновації матимуть успіх на ринку, а які не знайдуть попиту. Тому ефективна діяльність венчурних фондів має вирішальне значення для фінансової підтримки інноваційно-інвестиційних проєктів в Україні, яка була б неможливою без участі держави. Тому законодавчий нагляд за діяльністю ризикових структур є особливо помітним. Незважаючи на нещодавнє збільшення кількості фондів венчурного капіталу, що працюють в Україні та обсягу залучених коштів, приплив капіталу у високотехнологічні та наукомісткі галузі країни залишається низьким.

Сьогодні зріла індустрія венчурного капіталу в Україні перебуває в зародковому стані. Великі банки можуть відігравати важливу роль у венчурному фінансуванні, але, як зазначалося раніше, на даному етапі своєї діяльності вони не так стурбовані відбором і фінансуванням венчурних інноваційних проєктів, ніж забезпеченням гарантій повернення кредиту. Головною проблемою розвитку залишається те, що на відміну від основних країн світу, де розвиток ризикованого бізнесу призводить до інвестування у високоризикові інноваційні сфери, в Україні спостерігається абсолютно протилежна тенденція: існуючі венчурні фонди мають явну перевагу над низькоризиковими фінансовими активами та нерухомістю [1].

Хоча українська венчурна галузь, як і решта галузей економіки, зазнала впливу від війни, розпочатої Росією, вона продовжує працювати, і навіть після початку бойових дій готує або закриває угоди зі стартапами. За даними Українського фонду стартапів (USF) у перші місяці війни 99% компаній потребували фінансової підтримки. Лише через певний час попит на ринку поновився в середньому на 40–50%. Дещо краща ситуація спостерігалась у сфері освіти, де було зафіксовано падіння попиту лише на 10–20%. Наслідки війни відразу відчували венчурні фонди, які мали портфельні компанії, пов'язані з логістикою, фізичними товарами та їх переміщенням. На початку війни лише 24,3% українських стартапів продовжили свою роботу і 16,7% бізнесів мали забезпечення на 3–6 місяців. Інші – у більш кризовому становищі, що поставило їх у режим виживання [2].

На законодавчому рівні діяльність фондів венчурного капіталу в Україні регулює Закон України «Про інститути спільного інвестування (фонди акцій та корпоративні інвестиційні фонди)».

В Україні першочерговим кроком у реалізації принципів венчурного капіталу є не фінансування підприємницьких проектів, а подолання кризових явищ та підвищення ефективності приватизованих підприємств, однак це також можна розглядати як один із напрямків венчурного капіталу [3].

Створення повноцінної системи венчурного інвестування інноваційних процесів в Україні сприятиме вирішенню таких завдань:

- залучення до науково-технічної сфери приватного капіталу, обсяг якого здатний перевищувати державні інвестиції у сотні разів;
- формування ефективної системи залучення до господарського обігу інтелектуальної власності та інших результатів інтелектуальної діяльності;
- забезпечення передумов для раціонального використання основних фондів підприємств, що втратили конкурентоздатність;
- мобілізацію коштів населення для розвитку науково-технічної сфери;
- залучення цільових іноземних інвестицій до розвитку вітчизняної технологічної сфери [4; 5].

Висновки: Незважаючи на вищезазначені проблеми та недоліки, Україна поступово посилює свою увагу до «ризикового» бізнесу. Це можна пояснити тим, що в умовах інтенсивного технічного прогресу відмова від реалізації ризикованих, але перспективних підприємницьких проектів на практиці створює більшу загрозу економічних збитків для економіки та суспільства в цілому, на відміну від можливих вітчизняних виробників. Для вирішення цієї проблеми необхідно забезпечити вдосконалення вітчизняного законодавства, визначити принципи сутності, функціонування та діяльності реальних фондів венчурного капіталу та венчурних компаній, а також репозиціонувати венчурний сектор як сферу співпраці з вітчизняною наукою і технікою.

Література

1. Варфоломеєва В. О. Венчурний бізнес у сфері малого інноваційного підприємництва і форми його забезпечення. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 12. С. 121–128.
2. Литвин І. В., Булак Ю. В. Венчурний бізнес в Україні в умовах воєнного часу. 2022. С. 283.
3. Про інститути спільного інвестування (корпоративні та пайові інвестиційні фонди): Закон України № 2299-III від 15.03.2001. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>.
4. Гоменюк О. Венчурний капітал як спосіб фінансування інноваційних проектів. URL: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=705>.
5. Венчурное инвестирование – украинский аспект. URL: <http://www.prostobiz.com.ua>.

УДК 330.342

*Скрипник В. В., к.е.н., доцент
Луганський національний університет
ім. Т. Шевченка*

ІННОВАЦІЙНА ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Глобалізаційні процеси та формування транскордонного конкурентного середовища продукують необхідність залучення інноваційних технологій в соціально-економічний розвиток України. «Динамічне економічне зростання і синергія використання економічного потенціалу можливі лише на основі стимулювання високотехнологічного виробництва продукції з високою часткою доданої вартості. Це передбачає перехід національної економіки на нову модель інноваційної індустріалізації,